

Προς:
Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης
Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος ΔΑΜ 2021 - 2027
Πρόεδρο Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος ΔΑΜ 2021 - 2027, κ. Π.Καλλίρη

Αθήνα, 05/08/2024
Αρ. Πρωτ. 42/2024

Θέμα: «Σχόλια Green Tank για την τροποποίηση της 3ης γραπτής διαδικασίας της Επιτροπής Παρακολούθησης ΠΔΑΜ 2021-2027»

Οι ενεργειακές κοινότητες αποτελούν θεμελιώδες συστατικό της Δίκαιης Μετάβασης. Γι' αυτό άλλωστε το Green Tank πρότεινε τη χρηματοδότηση έργων αυτοπαραγωγής από ενεργειακές κοινότητες [από την 1η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης τον Οκτώβριο του 2022](#), μεσούσης της ενεργειακής κρίσης. Για τον ίδιο λόγο [ενέκρινε και τη σχετικό πρώτο τεύχος εξειδίκευσης που οδήγησε στην πρώτη πρόσκληση](#) η οποία δημοσιεύτηκε 11 μήνες αργότερα, τον Σεπτέμβριο του 2023.

Σε ό,τι αφορά την προτεινόμενη τροποποίηση, εμπιστευόμαστε ότι η ενσωμάτωση των δαπανών για όρους σύνδεσης και για συμβουλευτικές και μελετητικές υπηρεσίες ως επιλέξιμες δαπάνες, είναι τόσο σημαντική, που να δικαιολογεί μια τόσο μεγάλη ποσοτική αλλαγή στο κριτήριο της αποδοτικότητας (από 0.6 σε 0.35). Από αυτή την τροποποίηση καθώς και τις τροποποιήσεις της πρόσκλησης που προηγήθηκαν, είναι φανερό ότι καταβάλλονται προσπάθειες να προχωρήσει η υλοποίηση έργων ενεργειακών κοινοτήτων στις υπό μετάβαση περιοχές.

Ως εκ τούτου εγκρίνουμε την προτεινόμενη τροποποίηση.

Ωστόσο, δημιουργεί μεγάλη ανησυχία το ότι *«έως και σήμερα δεν έχουν υποβληθεί προτάσεις χρηματοδότησης στο πλαίσιο την εν λόγω Πρόσκλησης»*, όπως καταγράφεται στην τροποποίηση, παρά το γεγονός ότι έχουν περάσει 11 μήνες από την έκδοση της πρώτης πρόσκλησης.

Καταρχάς, με δεδομένη τη σημασία της ανάπτυξης ενεργειακών κοινοτήτων για τη Δίκαιη Μετάβαση των λιγνιτικών περιοχών, κρίνουμε σκόπιμο να υπάρξει μια **αναλυτική ενημέρωση της Επιτροπής Παρακολούθησης για τους ακριβείς λόγους που εμποδίζουν την κατάθεση προτάσεων χρηματοδότησης**, στην οποία να κληθούν και οι δήμαρχοι των επιλέξιμων δήμων, όπως και άλλες αρμόδιες αρχές (πχ ΔΕΔΔΗΕ, DG Regio κλπ).

Επίσης, με δεδομένα τα πολλά εμπόδια που εμφανίστηκαν στην πορεία αυτής της πρόσκλησης η οποία ως γνωστόν αφορά μόνο ΟΤΑ και συναφείς φορείς, και προκειμένου να ενισχυθεί η απορρόφηση του ΠΔΑΜ προς όφελος των τοπικών κοινωνιών, επαναφέρουμε την πρότασή μας να εκδοθεί άμεσα νέα πρόσκληση για έργα αυτοπαραγωγής με μπαταρίες από ενεργειακές κοινότητες πολιτών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Η εμπειρία από αυτή την πρώτη πρόσκληση για ΟΤΑ μπορεί να αποτελέσει οδηγό για καλύτερο σχεδιασμό της νέας αυτής πρόσκλησης με τις νέες κατηγορίες δικαιούχων.

Υπενθυμίζεται ότι, σε αντίθεση με τους ΟΤΑ, έργα ενεργειακών κοινοτήτων από πολίτες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν είναι επιλέξιμα από το νέο πρόγραμμα «Απόλλων» που εξήγγειλε η κυβέρνηση. Ελλείπει χρηματοδότησης και με δεδομένες τις δυσκολίες δανεισμού για αυτές ειδικά τις κατηγορίες, κινδυνεύει να χαθεί το ενδιαφέρον πολιτών για τέτοια έργα που είναι αυξημένο στις λιγνιτικές περιοχές. Βάσει των [τελευταίων διαθέσιμων δεδομένων](#) (από τον Φεβρουάριο 2024) στις περιοχές σε μετάβαση η ισχύς των εκκρεμών έργων αυτοπαραγωγής από ενεργειακές κοινότητες είναι 43 MW, λιγότερη από τη μισή ισχύ του στόχου των 91 MW που έθεσε η πρώτη πρόσκληση, αποκλειστικά με δικαιούχους ΟΤΑ και φορείς αυτών. Συνεπώς υπάρχει περιθώριο για υλοποίηση έργων αυτοπαραγωγής από ενεργειακές κοινότητες επιπλέον κατηγοριών δικαιούχων εκτός των ΟΤΑ και των συναφών φορέων.